



ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2007-2013
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА
ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – ЕЛХОВО
гр. Елхово, община Елхово, област Ямбол, ул. “Търговска” №63

МАРТ
2015

РЕЗЮМЕ на ДОКЛАД

от проучване и анализ на постигнатите резултати от прилагането на Стратегията за местно развитие на Местна инициативна група-Елхово



**СДРУЖЕНИЕ „АГЕНЦИЯ ЗА РЕГИОНАЛНО
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ-СЛИВЕН”**

Тази документ е изготвен с финансовата подкрепа на Европейския съюз - Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони, в изпълнение на Договор № РД 50 -85/13.06.2012 на МИГ – Елхово с Министерство на земеделието и храните и Държавен фонд „Земеделие” - Разплащателна агенция, финансиран по мярка 41 и мярка 431-1 на ПРСР 2007-2013.

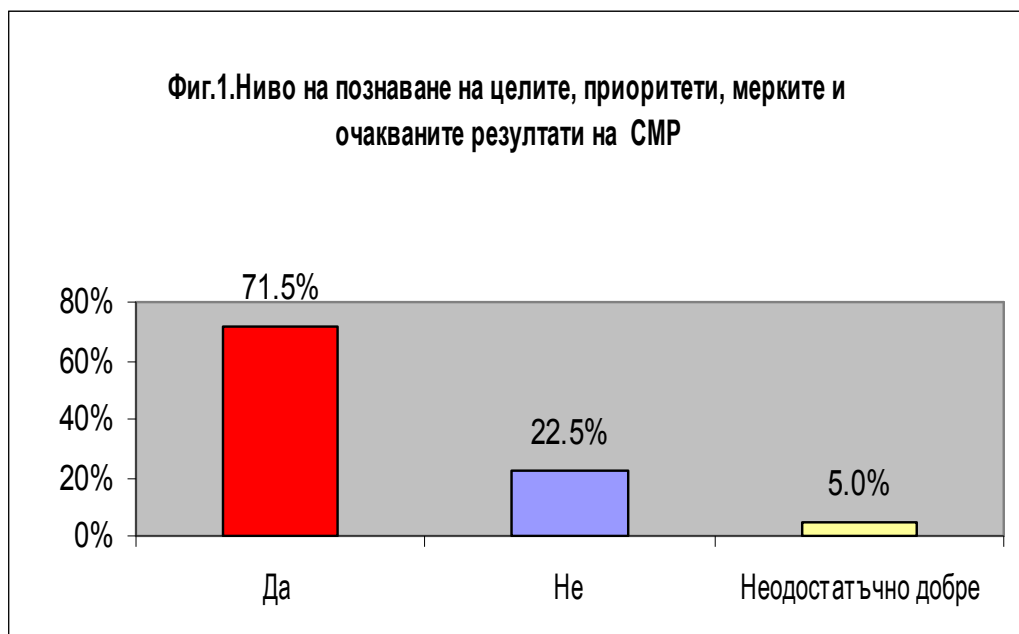
Отговорността за неговото съдържание е изцяло на изпълнителя и по никакъв начин не може да се приема, че документът отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган на ПРСР.



I. Анализ на резултатите от проучване за постигнатите резултати от прилагането на СМР на МИГ-Елхово

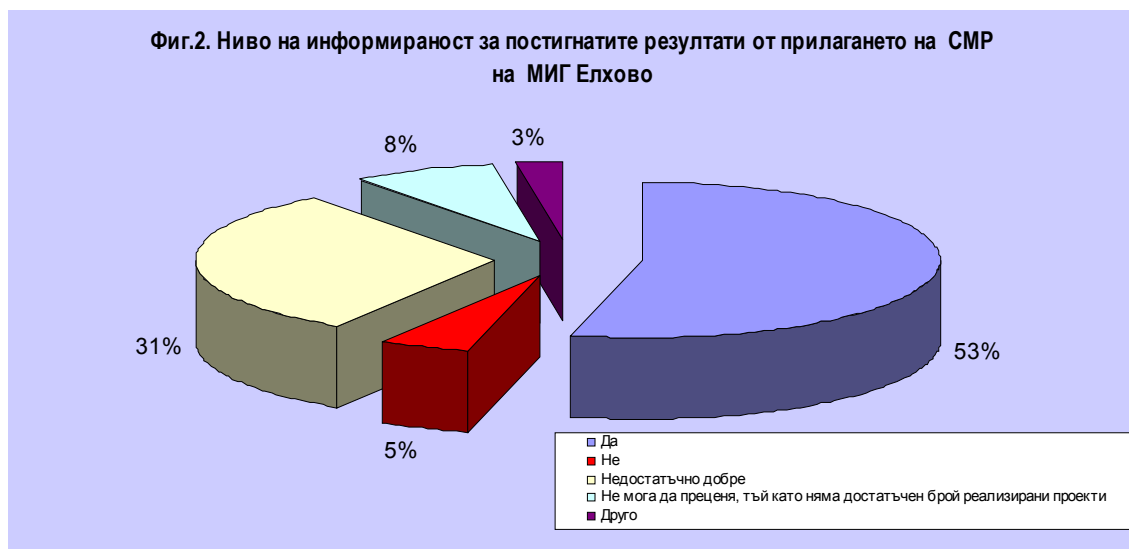
1. Ниво на познаване на СМР и постигнатите резултати от нейното прилагане

Идентифициране на СМР с нещо полезно и важно за територията на МИГ-Елхово, което би могло да я промени в положително направление. Жителите на територията на МИГ приемат СМР като близък до тях документ и общо 71.5 % от анкетираните заявяват, че следят изпълнението на СМР и са запознати с нейните цели, приоритети и очаквани резултати. Докато е нормално при членуващите в структурите на МИГ процентът на тези, които следят изпълнението на СМР да е по - висок (около 91%). Предвид на това, че процента на приключилите проекти за периода на изследването е твърде нисък, то процента на респондентите отговорили, че не са запознати със Стратегията за местно развитие е напълно обоснован (22.5%) Само 5% от респондентите заявяват, че не познават СМР. Графично резултатите са представени на фиг.1.



Обобщените данни за нивото на информираност на представителите от извадката относно постигнатите резултати от изпълнението на СМР сочат, че 84 % са запознати с тях, като повече от половината от анкетираните лица са посочили, че са напълно информирани, а 31% отговарят ,

че не са запознати напълно. Едва 5% от запитаните са дали отговор, че не са запознати с резултатите от СМР. Това налага извода за наличие на обществена видимост на резултатите, засилен интерес, както и използване на ефективен комуникационен микс, достигащ до заинтересованите страни. Графично резултатите са представени на фиг.2.



Най-предпочитаните източници на информация, определени от участниците в проучването са интернет страницата на МИГ-Елхово с 29%, второто и трето място заемат директните форми за комуникация - информационните срещи, организирани от МИГ-Елхово (21%) и срещите с членове на екипа (19%). Интересна на местните медии и отразяването на СМР в средствата за масова информация ги поставят на четвърто място по значимост като източник на информация (17%). Следват печатните издания и другите форми – заседания на УС, общите събрания на членовете на МИГ, годишните доклади за отчитане изпълнението на СМР. Графично резултатите са представени на фиг.3.

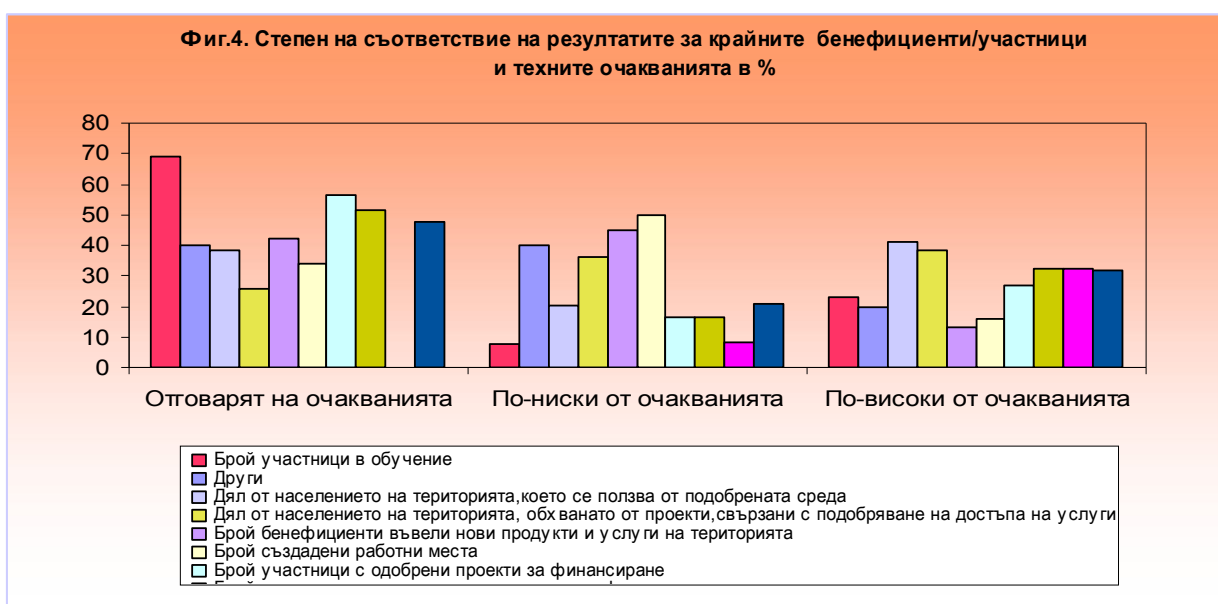


2. Оценка на участниците в проучването за постигнатите резултати от прилагане на СМР на МИГ-Елхово

На участниците в количественото и качествено проучване са поставени поредица от въпроси, с които е потърсено тяхното мнение и оценка на постигнатите резултати от реализацията на СМР, въпреки че нейното изпълнение още не е приключило. За редица индикатори заложените стойности вече са достигнати, а някои от целевите стойности са надхвърлени. Обобщените данни показват, че най-големи разминавания са налице между очакванията за по-голям брой приключили проекти и много по-ниския резултат според анкетираните (61.1%). Второто по значимост разминаване между очаквания и постигнати резултати, е свързано с по-ниската стойност на успешно приключилите проекти (52.8%). Интересен е фактът, че повече от половината от участниците в проучването са имали очаквания броя на отхвърлените проекти да бъде по-висок, а той е по-нисък (61.8%). Броят на младите хора, кандидатствали с проекти е по-висок от предварителните нагласи на анкетираните (44.4%).

По **степен на съответствие на постигнатите резултати и ефектите за крайните бенефициенти** най-големи разминавания са отчетени между очакванията за по-голям брой създадени работни места и по-голям брой на бенефициентите, въвели нови продукти и услуги на територията на МИГ-Елхово. Според оценката на респондентите, СМР на МИГ-Елхово е постигнала по-високи резултати и ефекти от очакваните в следните две от изследваните области:

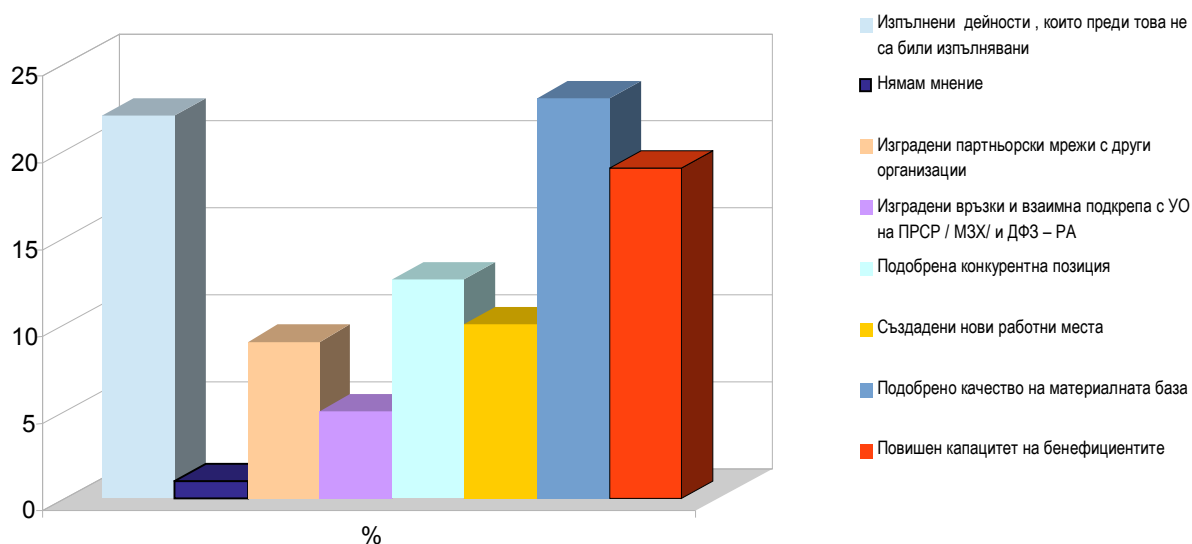
- по-висок дял на населението на територията, обхванато от проекти, свързани с подобряване на услуги;
- по-висок дял на населението на територията, ползващо се от подобрената среда



Основни ползи за бенефициентите.

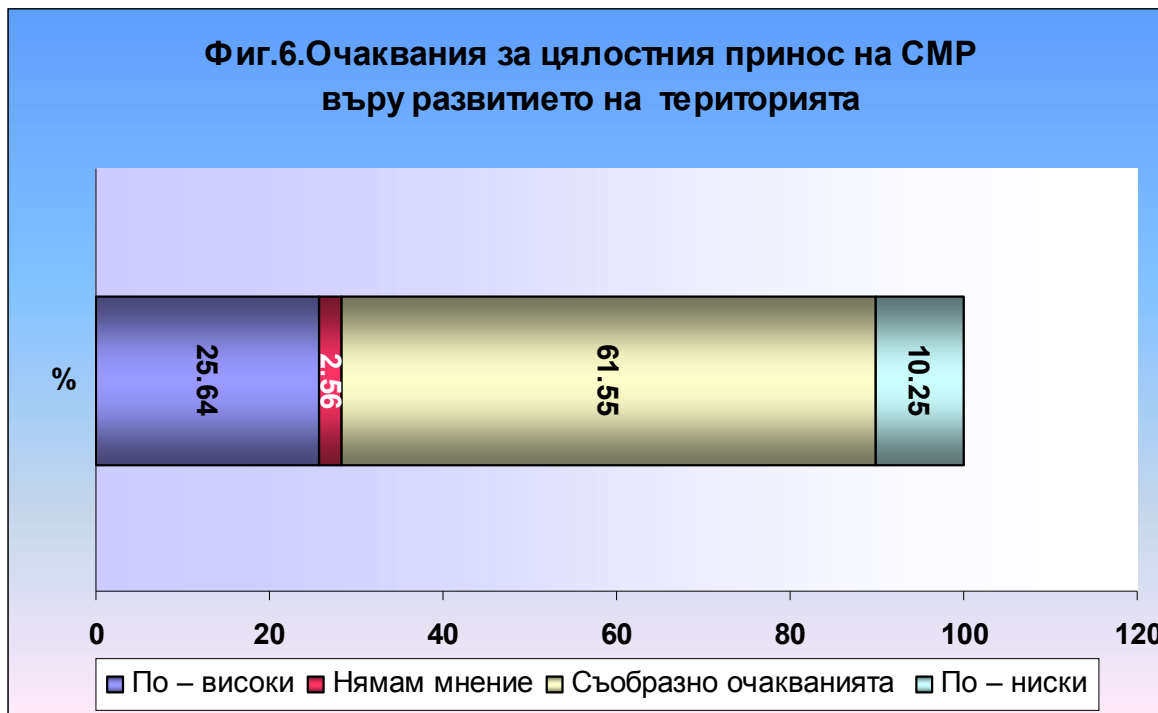
Обобщеният анализ на резултатите за основните ползи за бенефициентите от всички сектори (земеделски и неземеделски бизнес, гражданския сектор, представен от местните читалища и неправителствените организации и община Елхово) са преди всичко подобреното качество на материалната база на територията на МИГ (23%) и изпълнението на дейности, които преди това не са били изпълнявани (22%), повишения капацитет на бенефициентите за подготовка и изпълнение на проекти (19.7%) по ПРСР 2007-2013 год. и подобрената конкурентна позиция (12.6%). Тези оценки са свързани и с това, че най-често очакванията при публичните проекти са свързани с благоустрояване на населените места и въобще с подобряване на средата на територията на МИГ. Подобряването на инфраструктурата на територията на МИГ-Елхово е от особена важност за задържане на населението и създаване на условия за развитие на бизнеса. За тази цел Стратегията за местно развитие предоставя значителна инвестиционна подкрепа за мерки, насочени към повишаването качеството на живота и разнообразяване на икономическите дейности. Интервенциите в тази посока са по 5 мерки - 311, 312, 313, 321 и 322 от ПРСР 2007-2013г. Дейностите по тях като цяло допринасят за постигане на специфичните цели на СМР, свързани със диверсификацията на икономическите дейности и повишаване на качеството на живот в населените места на територията.

Фиг.5.Основни ползи за бенефициентите от прилагането на СМР на МИГ-Елхово

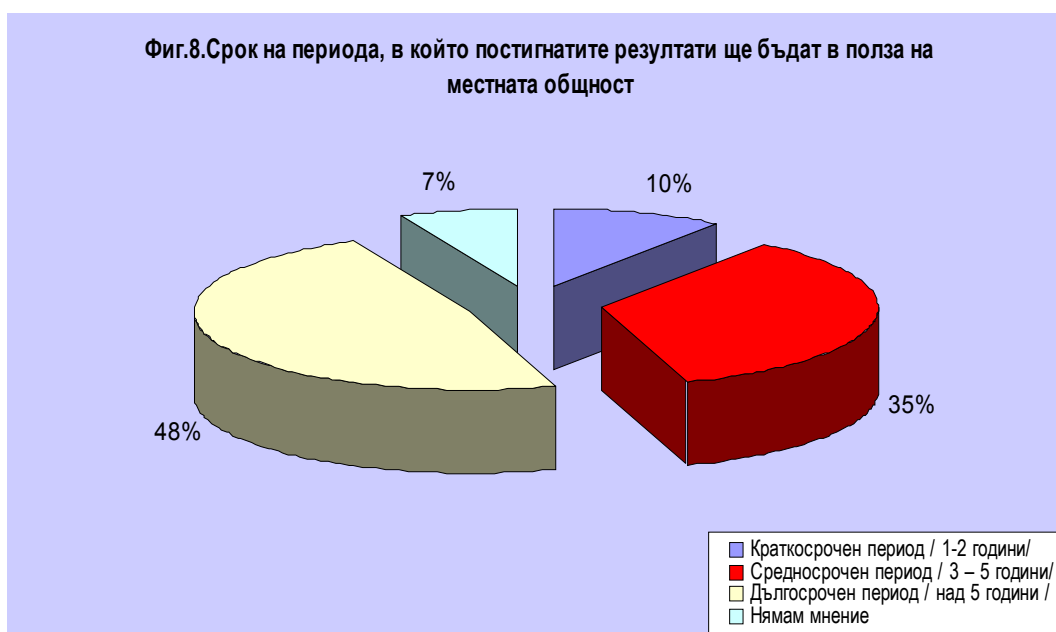


Участниците в изследването са оценили положително постигнатите резултати от прилагането на СМР за развитие на територията на МИГ-Елхово и 61.55% определят резултатите като напълно идентични с техните очаквания. За всеки пети анкетиран цялостният принос на Стратегията е надминал неговите очаквания. Тази оценка на местната общност показва високата ефективност на СМР и определя като изключителни важни постигнатите резултати и тяхната ефективност

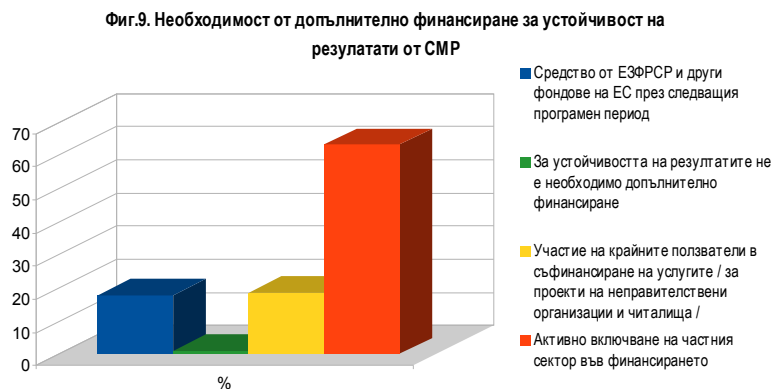
(87.19 %). Екипът на МИГ-Елхово трябва да вземе под внимание факта, че близо една десета от респондентите са имали очаквания, на които Стратегията не е отговорила.



Обобщените данни от проучването сочат, че най-осезаемо положителните ползи и ефекти от прилагането на СМР ще бъдат усетени от местната общност в дългосрочен период - над пет години (48%).Повече от една трета от респондентите са на мнение, че резултатите от Стратегията ще донесат ползи в средносрочен период, а всеки десети визира този срок е да е рамките до една година.



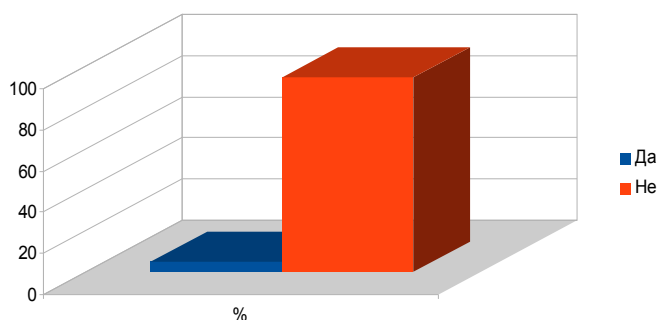
На въпроса как ще бъде гарантирана **финансовата устойчивост на постигнатите резултати** от прилагането на СМР, участниците в изследването са посочили на първо място активното включване на бизнеса, на второ място участието на крайните ползватели в съфинансирането на услугите и на трето място са поставили възможностите за финансиране от ЕЗФРСР и другите европейски фондове.



Хоризонталните политики на ЕС са особено важни за цялостното развитие на територията на МИГ-Елхово и са заложиени за изпълнение в целия процес на прилагане на Стратегията за местно развитие и чрез всеки един от избраните проекти по нея.

Равнопоставеността между жените и мъжете и избягването на дискриминацията са взети предвид още в етапа на разработване на Стратегията за местно развитие и са последователно отстоявани в процеса на нейното прилагане. Всички мерки от Стратегията за местно развитие са били отворени за всички бенефициенти на равна основа, без оглед на техния пол, раса, етническа и религиозна принадлежност, възраст, увреждания. Провеждането на информационни дейности, консултирането и подпомагането на потенциалните бенефициенти от територията е организирано с оглед осигуряване на равен достъп на всички бенефициенти и насърчаване включването на по-слабо представените и/или по-изолирани групи, като процесът и постигнатите резултати се наблюдават чрез индикаторите за мониторинг. В тази връзка е напълно логичен високият процент (99,5%) на отговорилите интервюираните лица, че **постигнатите резултати от прилагането на СМР не се различават в зависимост от пола на участниците.**

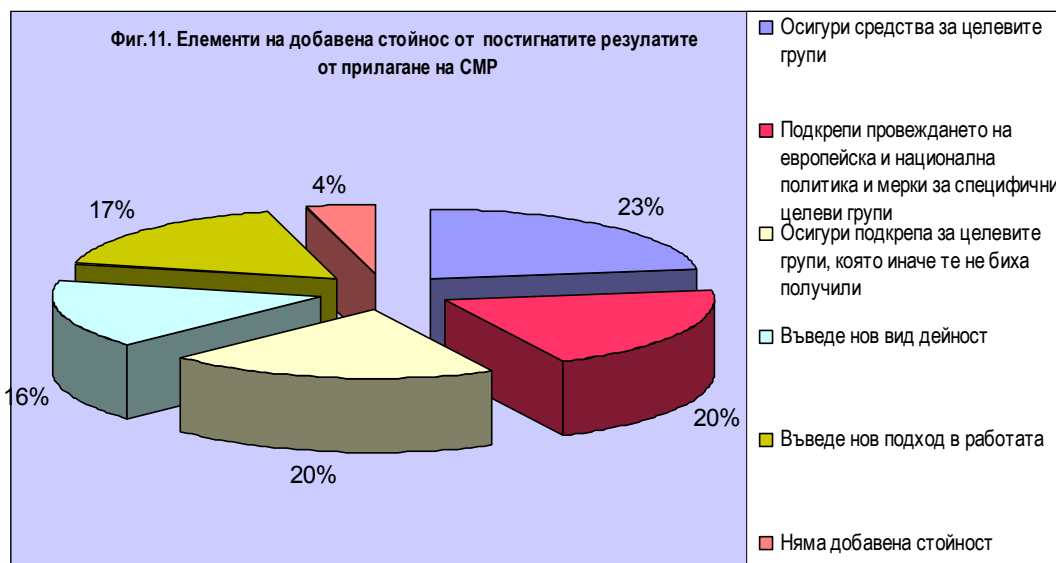
Фиг.10. Равнопоставеност на половете при прилагане на СМР на МИГ-Елхово



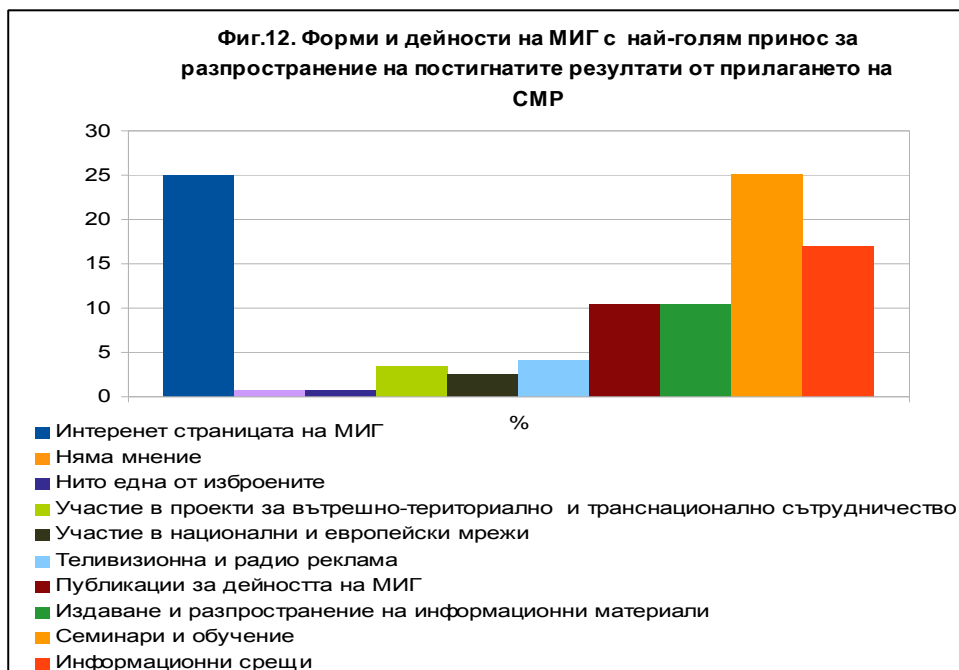
Като „добавена стойност“ на подхода ЛИДЕР не се разглеждат само резултатите от конкретни продукти и услуги (осъществените проекти с безвъзмездна финансова помощ по СМР), но и постигнатото чрез прилагането на подхода „отдолу- нагоре“. Въздействието на местната общност може да има и по-нематериални резултати, като изграждане на капацитет и овластяване на местното население. Ползите от прилагането на ЛИДЕР за свързани в този контекст, също така с постигането на по-голяма ангажираност на заинтересованите страни и повече възможности за нововъведения. По тези показатели оценките на участниците са категорични. За 95 % от тях постигнатите резултати от прилагането на СМР на територията на МИГ-Елхово носят добавена стойност със следните елементи:

- за 23%- с осигурените средства за целевите групи;
- за 20% - с подкрепата за провеждане на европейската и национална политика, ориентирана към специфични целеви групи;
- за 20% - с подкрепата за целеви групи, която те иначе не биха получили;
- за 17% - с въвеждането на нови подходи в работата и
- за 16% - с въведените нови видове дейности.

Така на практика ЛИДЕР, и в частност СМР на МИГ-Елхово подобрява качеството на живот на местната общности с тяхното активно участие.



Като най-ефективни дейности за предоставянето на информация и осигуряването на публичност и прозрачност за постигнатите резултати от прилагането на МИГ-Елхово, участниците в проучването са посочили на първо място семинарите и обученията, организирани от МИГ-Елхово. Второто място с много малка разлика е заето от интернет страницата на МИГ, следват информационните срещи и информационните материали, които МИГ издава и разпространява. Останалите възможности за наблюдение и граждански контрол все още са недостатъчно използвани.



3.Общи количествени индикатори за следене на ефективността и ефикасността от изпълнение на СМР

Стойностите на заложените индикатори в колона „Цел до края на СМР“ е в съответствие с т.ІІІ на Допълнително споразумение № РД50-85/09.01.2014 към Договор № РД50-85/13.06.2012 г.

ИНДИКАТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЯЛОСТНОТО ПРИЛАГАНЕ НА СМР				
Вид индикатор	Индикатор	Първоначално заложена стойност в СМР	Цел до края на СМР съгласно Анекс от 09.01.2014	Достигнато ниво към 31.12.2014 година
Изходен	Брой проекти, финансирани по СМР:	45	25	32
	Брой подадени заявления за подпомагане	95	30	54
	Стойност на подадените заявления (публични и частни разходи)	6 800 000	3 900 000	4 088 140,42
	Брой на одобрените заявления	50	24	41
	Стойност на одобрените заявления (публични и частни разходи)	3 970 000	3 782 800	3 896 951,61
	Брой на сключените договори	45	24	31
	Стойност на сключените договори	2 795 000	2 500 000	2 518 769,03
	Брой на подадените искания за плащане	55	55	3
	Стойност на подадените искания за плащане	2 795 000	2 500 000	167 333.15
	Брой на одобрените искания	95	24	100

	за плащане, % от подадените искания			
	Стойност на одобрените искания за плащане	2 700 000	2 370 000	0
	Брой на успешно приключилите проекти, % от сключени договори	95	95	9,6
	Стойност на успешно приключилите проекти	2 700 000	2 370 000	167333.15
	Брой бенефициенти, подпомогнати по СМР	45	25	31
	Дял на постъпилите заявления за подпомагане, подадени от млади хора (до 40 г.)	20	10	10
	Дял на постъпилите заявления за подпомагане, подадени от жени	25	10	10
	Брой проектни предложения, консултирани от МИГ (консултации, организирани или осъществени от МИГ)	140	40	41
	Брой информационни дейности за оживяване на територията, проведени от МИГ	30	30	28
	Резултат	Създадени работни места - общо	35	10
Създадени работни места за младежи до 35 год.		8	1	0
Създадени работни места за жени		10	2	0
Участници (екип, местни лидери), завършили успешно обучение		20	20	98
Жени (екип, местни лидери), завършили успешно обучение		20	20	52
Брой новосъздадени неземеделски микропредприятия		6	1	2
Дял от населението на територията, обхванато от проекти, свързани с подобряване на достъпа до услуги		7	7	55
Дял от населението на територията, което се ползва от подобрената среда		15	15	70

Прегледът на индикаторите, свързани с цялостното изпълнение на СМР, показва че по-голямата част от тях са достигнали стойности близки, идентични или надхвърлящи одобрените цели

стойности с Допълнително споразумение № РД50-85/09.01.2014 към Договор № РД50-85/13.06.2012.

Някои от индикаторите са значително под равнищата на одобрените стойности. Това са индикатори, свързани с изпълнението на проектите, чиято забавя в изпълненето води и до ниски стойности на индикатори като: Брой на подадените искания за плащане, Стойност на подадените искания за плащане, Брой на успешно приключилите проекти, % от сключени договори, Стойност на успешно приключилите проекти, Създадени работни места – общо, Създадени работни места за младежи до 35 год., Създадени работни места за жени.

Значително превишават целевите стойности индикатори като: Дял от населението на територията, обхванато от проекти, свързани с подобряване на достъпа до услуги и Дял от населението от територията, което се ползва от подобрената среда. За това допринасят проектите, подадени от община Елхово по мярка 321 и 322, които включват дейности покриващи на практика всички населени места от територията на МИГ-Елхово.



II. Изводи и препоръки от проучването и анализа

Основните изводи и препоръки, синтезирани в хода на проучването и анализа на резултатите от прилагането на Стратегията за местно развитие на МИГ-Елхово могат да бъдат сведени до следното:

1. МИГ-Елхово успешно прилага своята Стратегия за местно развитие, достигайки с малки изключения нивата на заложените целеви стойности на индикаторите, както по отношение на цялостното изпълнение на Стратегията, така и по-конкретните мерки, включени в общата Стратегическа рамка;
2. Необходимостта от промяна на първоначално заложените с одобрението на СМР целеви стойности на индикаторите, обективно е свързана с промяната на финансовия план за изпълнение на СМР – прехвърляне на неусвоени средства от мярка 123 към мярка 121, както и от мярка 311 към мярка 312, а та също и от неизвестността пред МИГ дали ще има възможности за нови приеми през 2014 година, с оглед на общото за страната забавяне на прилагане на подхода ЛИДЕР.
3. Постигнатите резултати от изпълнението на СМР в по-голямата си част, съответстват на очакванията на местните общности. 61.55% от участниците в анкетното проучване определят резултатите като напълно идентични с техните очаквания. Мненията на експертите се обединяват

около становището, че хората от територията на МИГ са били реалисти при подготовката на своята стратегия за развитие, припознават я като своя и това прави резултатите от нейното прилагане очаквани, близки и разбираеми за тях.

4. Като най-значими за територията могат да бъдат определени резултатите в две от изследваните области: по-висок дял на населението на територията, обхванато от проекти, свързани с подобряване на услуги и по-висок дял на населението на територията, ползващо се от подобрената среда;

5. Основните ползи за бенефициентите от всички сектори (земеделски и неземеделски бизнес, гражданския сектор, представен от местните читалища и неправителствените организации и община Елхово) са преди всичко подобреното качество на материалната база на територията на МИГ, изпълнението на дейности, които преди това не са били изпълнявани, повишения капацитет на бенефициентите за подготовка и изпълнение на проекти и подобрената конкурентна позиция, както на бизнеса, така и на самата територия като съвкупност.

6. Обобщените данни от проучването сочат, че най-осезаемо положителните ползи и ефекти от прилагането на СМР ще бъдат усетени от местната общност в дългосрочен период - над пет години (48%) .

7. Като „добавена стойност“ на подхода ЛИДЕР не се разглеждат само резултатите от конкретни продукти и услуги (осъществените проекти с безвъзмездна финансова помощ по СМР), но и постигнатото чрез прилагането на подхода „отдолу- нагоре“. Въздействието на местната общност може да има и по-нематериални резултати, като изграждане на капацитет и овластяване на местното население.

8. Като най-ефективни дейности за предоставянето на информация и осигуряването на публичност и прозрачност за постигнатите резултати от прилагането на МИГ-Елхово, участниците в проучването посочват място семинарите и обученията, организирани от МИГ-Елхово и интернет страницата на МИГ, която е важен инструмент за прозрачност, информиране и консултиране на местната общност.

9. Хоризонталните политики на ЕС са особено важни за цялостното развитие на територията на МИГ-Елхово и са заложили за изпълнение в целия процес на прилагане на Стратегията за местно развитие и чрез всеки един от избраните проекти по нея

10. Системата от индикатори, заложила в Стратегията за местно развитие е основата, върху която се изградени критериите за подбор на проектни предложения МИГ-Елхово. Следствие от тази взаимовръзка са и постигнатите добри резултати за изпълнение на заложените индикатори.

11. Постигнатите резултати от прилагането на СМР на МИГ-Елхово са познати на местната общност. Използваните информационни канали и средства според са достъпни и предоставят достатъчна и навременна информация

12. Екипът на МИГ-Елхово е определен като един от основните фактори, допринесли за постигане на добрите резултати в хода на изпълнение на СМР. Високата оценка се дължи на неговата експертиза, компетентност и отзивчивост. УС на МИГ - Елхово разполага с необходимия капацитет и подкрепата на местната общност. Общинският съвет и кметът на община Елхово има съществен принос за постигане на резултатите при изпълнение на СМР и той е оценен положително от местната общност.

13.Участниците във фокус групата определят постигнатите резултати от прилагане на СМР със следните изречения: *“едно добро начало, което трябва да продължи....”*; „*добра и видима промяна за нашия край*”

14. Пълният ефект от изпълнението на Стратегията за местно развитие може да бъде видян и оценен след приключването на договора за финансиране на стратегията в края на м.септември 2015 г., когато ще бъдат изпълнени и изплатени всички договорирани дейности